र्मास्यपशुबन्धाग्निष्टोमानां प्रवसति यजमाने[1] याजमानं च प्रवसता कर्तव्य-मित्युक्तमस्ति ॥ ॥ आगहृता यजमानेन यथालाभं यज्ञियवृक्षसमिधो हस्ते गृहीत्वा हृदिर्दर्शने वाग्यतेन सता आगन्तव्यम् । उपस्थानादर्वाक्पितरं गुरुं वा राजानं वा नोपगह्येत् स्वयमेव समीपमागतानामेषां नमस्कारादिकं न कुर्यात् । तत्कालमेव स्नात्वा शुचिर्भूत्वा भूसंस्कारपूर्वकमाहवनीयदक्षिणाग्नी ऽआगतोपस्थानार्थमिति विहृत्य समिधो हस्ते गृहीत्वा स्फ्योपग्रह आगन्मेति (३.३८) मन्त्रेणाहवनीयमुपस्थायोपविश्य तूष्णीं समिधमाधाय परितः पतितानि तृणान्यपसार्याग्निमध्ये प्रक्षिपेत् · ततोऽयमग्निर्गृहपतिरिति (३.३९) गार्हपत्यमुप-स्थायोपविश्य तूष्णीं समिधमाधाय तृणानि परिसमुह्याग्नौ प्रक्षिपेत् · ततः सभ्याय नम इति सभ्यं नमस्कुर्यात् · आवसथ्याय नम इत्यावसथ्यं नमस्कुर्यात् । ततो गृहा मा बिभी-तेति (३.४१) वासार्थान्गृहानुपतिष्ठते क्षेमाय व इति (३.४३) गृहान्प्रविशति । तत्र पुत्रं दृष्ट्वा अङ्गादङ्गात्सम्भवसीति जपति · ततोऽस्य पुत्रस्य मस्तकमवजिघ्रति प्रजापतेष्ट्वेति असावित्यस्य स्थाने अमुकशर्मन्निति सम्बुद्ध्यन्तं पुत्रस्य नाम गृह्णाति · ततो गवां त्वा हिंकरिणावजिघ्रामि सहस्रायुषाममुकशर्मन्जीव शरदः शतमिति मन्त्रेण सकृत्पुत्रशिरोऽवघ्राय तूष्णीं द्विरवजिघ्रति · ततः पुत्रस्य दक्षिणे कर्णेऽस्मे प्रयंधीति जपति · ततः सव्ये कर्णे इन्द्र श्रेष्ठानीति जपति · पुत्रदर्शन-जपादि प्रतिपुत्रमावर्तनीयम् पुत्रस्याशीःप्रार्थनार्थत्वात् · पुत्र्याश्च तूष्णीं मूर्धावघ्रा-णमात्रमेव ॥ ॥ कठसूत्रे सिशेषः प्रवसत उपस्थानं याजमानं चेत्येके नेति लौगाक्षिः प्रवसन्यदा कृतं मन्येताथ भुञ्जीत पर्वण्युपोष्य यदा सꣳस्थितं मन्ये-ताथ भुञ्जीतेति · तथा अनुपस्थाय प्रवसन्प्रवत्स्यदुपस्थानेन प्रतिदिशमुपति-ष्ठेतेति · तथा यदाग्निहोत्रे सꣳस्थिते वा तन्त्र[2]ऽआगह्येदागतोपस्थानमेवास्य तदहः स्यान्न नित्यमग्न्युपस्थानं न याजमानमित्येके विसꣳस्थिते[3] वा तन्त्र ऽआगह्येदागतोपस्थानेनोपस्थाय यदतीतं याजमानं तज्जपेन्नातीतं जपेदिति लौगा-

१) ? °मानेन यथालाभं १. २) तंत्रे १. ३) ?? विचिसंस्थिते १.